

Кампањата за избори како да е почната. Никој не го знае ниту датумот на нивното одржување, сè уште не се донесени основите на новото изборно законодавство, а веќе пред време се оквалификувани како уште еден фалсификат на власта. "Поважно е како ќе бидат спроведени изборите, а не кој ќе победи на нив", рече деновиве македонскиот претседател Црвенковски. Многу издржана теза. Но, дали политичките субјекти ја прифаќаат таа размисла на шефот. Тешко. Најмалку ќе се залагаат за такво нешто. Перверзиите почнаа одамна, полемиките, настојувањата по секоја цена да се дојде на тронот. Тоа ли е забрзаниот модел за пристапување кон ЕУ? Македонија уште

ници и сакаат сами да останат во дво-бојот, кој за народните маси не е многу интересен. Добронаучените фрази од постарите политички структури не минуваат така како што сами замислуваат. Тие не создаваат емоции кај граѓаните, народот веќе не сака да слуша шаблони кои личат на некои стари реченици. Нема проект, нема начин како да се излезе од лавиринтот во кој тонеме, туку само напади, реторики кои ја доведуваат државата во амбис. Тоа ли се новите политички фази? Убави, дотерани, за некого секси, но исти во размислувањата како поранешните. Сами одат напред, борејќи се за сопствена политичка промоција, без тим, без луѓе кои нешто можат дополнително добро да сторат за

лучат на "сајлата" која ќе ги влече напред. Сликањето пред телевизиските камери за да се прикаже масовност во настапот веќе е одмината работа. Но, сепак големите се борат за нив. Сакаат да ги придобијат во сопственото политичко јато. Сакаат да го покренат изборниот дух кај народот и да им прикажат на граѓаните дека се способни обединети во една масовна коалиција да направат нешто повеќе од другиот табор. Наивно. Тоа веќе не минува. Малите се гребат покрај големите, големите сакаат покрај малите да бидат уште поголеми. Демократските процеси во Македонија никогаш не биле добро развиени. Секогаш тие биле проследувани со елементи на злоупотреби, извисувања, подметнува-

ЦЕЛТА ЗА ВЛАСТ ПОВТОРНО ЌЕ ГИ ОПРАВДА СРЕДСТВАТА ЗА ХАОС

☀

Кај сме чекале толку време за да бидеме дел од старата дама, ќе почекаме уште некое време. И така никој не ни ветува дека тоа ќе биде скоро. Важно е да се победи на наредните избори. Како и на кој начин небитно е. Правилото - важно е само да се учествува - одамна не важи во ниту една област во нашето општествено живеење. Подгответе се за перверзии. Поинтересни ќе бидат дури и од секс клиповите на Интернет сајтовите. И кај нас нема да се знае кој кого ќе...

☀

малку две децении ќе живее со истите начини на форсирање на политичките проекти. Безмилосно да се победи и да се погази противникот, да се омаловажи, да се обвини за искривоклучување на демократските процеси и сл. Долгогодишниот судир меѓу Црвенковски и Георгиевски сега се префрли на полето на нивните јатаци Бучковски и Груевски. Овие вториве сега пораснаа и ги јавнаа петлите. Ги игнорираат и ги запоставуваат нивните довчерашни предвод-

■ Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

нив. По малку самобендисано и препотентно, без харизма, глумат државници. А тоа никогаш не можат да бидат, објективно и реално гледано. Небулозите кои секојдневнo се тресат по медиумските куќи само дополнително ја зголемуваат апатијата и незаинтересираноста за политиката кај обичните граѓани. На таков начин не може да се дојде до фер и демократски изборен циклус, како што се залагаат и едните и другите.

ПОЛИТИЧКА ПЕРВЕРЗИЈА

Прередувањето на политичките ликови на оваа или на онаа страна најблаго речено се граничи со политичка перверзија и "ороспирлук" на грбот на народот. Овие месец-два сателитите калкулираат на која страна можат повеќе да профитираат, дали левицата е таа која може да им понуди подобар статус во постизборието или десницата ќе се смилува да им даде некое место повеќе ваму или онаму. Бројот на малите политички субјекти расте, нивниот квантитет достигнува некое ниво, кое реално не е компатибилно со расположението кај граѓаните и нивниот интерес за политика. Оттука т.н. човек-партии нереално се борат да обезбедат место под политичкото сонце во земјава, но сепак се упорни во настојувањата да се прик-

ња и интриги. Македонија искрено не е подготвена да спроведе европски избори. Политичките номенклатури не можат да излезат од тесноградоста на своите сфаќања дека државата и, пред сè, политиката претставуваат полигон за успешна кариера, подобар стандард и поблагопријатен живот. И европските дипломати се водени од своите кариери, заработки и хонорари, но далеку од тоа дека сè тоа го прават на сметка на сопствените граѓани. Тука е комплексноста на македонскиот модел и начин на разбирање на домашната демократија. Туку лежи и разликата меѓу нашата и европската политичка цивилизација. Македонскиот бон-тон е далеку зад европскиот. Природна е борбата за власт, битката на мислења со заемно почитување и уважување, но неприродни се постапките кои го газат достоинството на просечниот македонски граѓанин. И по 5 години од завршувањето на воената криза и по исто толку години од усвојувањето на Рамковниот договор, со кој на најбројното малцинство му се дадоа поголеми права, Македонија е поделена по многу рабови. Во предвечерието на изборниот циклус повторно се актуелизирани старите митови за етничките простори, за поделбите, за тероризмот, за криминалот. Треба да се разговара за тоа, неспорно е. Но, секогаш политичките олигархии и интересни групи почнуваат да ги актуелизираат во моментите кога од народот треба да побараат поддршка за да се вгнездат во удобните фотелји на институциите. Сите тие се процеси со кои

Знае светот колку македонските политички елити се подготвени на другите да им ја препуштат раководната функција. По секоја цена ќе ја бранат, безмилосно ќе се борат за неа, без пардон. На крајот, и едните и другите ќе ги побркаат лончињата и потоа некој друг ќе биде виновен, како во пинг-понг партија ќе се префрлува топката на одговорноста за хаосот кој ќе биде предизвикан од неизживеаниот комплекс по секоја цена да се владее. Синдромот на балканштината и македонштината е токму таков.

ПЕТЛИТЕ ПЕАТ ЗА КОЛЕКТИВНОТО БЕЗРЕДИЕ НА БАЛКАНШТИНАТА И МАКЕДОНШТИНАТА

се фалсификуваат државата, нејзините придобивки и интереси. Досега државата неколку пати е фалсификувана, не само на избори во изминатите години, туку и во многу други случаи кои ни се наметнаа во нашето живеење. Тоа го правеа големите, оние кои петнаесет години се менуваа на кормилото на управување. Но, одговорноста не е само нивна, не паѓа само на нивните плеќи. Дел од таа одговорност имаат и оние, условно речено, помали политички партии, кои знаеја да се залепат кон СДСМ и кон ВМРО-ДПМНЕ и да им го олеснат доаѓањето на власт. Тие беа соучесници во девијантните појави во македонското општество. Точно е дека најголемата вина ја сносат партиите кои досега владејале, но сепак вина имаат и оние кои денес критикуваат без разлика дали се парламентарни или вонпарламентарни партии. Тие се помагатели на денешниот хаос. Можеби без нив хаосот би бил помал. Свесно или несвесно, влегоа во политичката игра на големите и им помогнаа да го направат ова македонско безредие. Денес е тешко да се лоцира вината кај одредена индивидуа, иако има елементи и тоа да се направи по име и презиме. Вината е колективна.

ПИНГ-ПОНГ СО "МАЛИТЕ" !

Груевски го нападна Бучковски дека му ги презема коалиционите партнери, дека им ветил сè што ќе посакаат само доколку го напуштат таборот на ВМРО-ДПМНЕ и преминат на другата страна. Кондарко, пак, демантира и вели дека партнерите на Груевски сами доаѓале во штабот на социјалдемократите и барале коалицирање со нив, со образложение дека Груевски не е добар коалиционен партнер. Смешна и по малку незрела ситуација. Кој кого мести во овој политички период, кој кому и што му подметнува? Некој сака некогаш да го обезвредни и да му ги намали шансите во екот на изборот на новата власт. Тоа се најмалку малите партии. Не се тие метата. Мета е некој од поголемите. Не е битен оној кој има 0,5 отсто од избирачкото тело, туку оној кој атакува на апсолутно мнозинство во законодавниот дом. Европа ги гледа тие процеси. Не ѝ се баш симпатични како што можеби изгледаат за нас. Големината на политиката не лежи во подметнувањата и во манипулацијата. Политичкиот дострел е во реторичкото и практичното убедување на противникот дека си подобар од

него. Делата треба да зборуваат, а не шпекулациите. Кај нас се изместени нештата. Дека и овие избори ќе минат во духот на беспопштедната борба за освојување на власта е повеќе од јасно. Залудни се препораките на меѓународната заедница дека секое изборно промашување кобно ќе се одрази врз македонските интереси да биде дел од европскиот континент. Само декларативни заложби на партиципиентите дека сè ќе биде в ред. На теренот ќе се случува нешто сосема друго, нешто што нема да биде компатибилно со вистинско демократско управување. Европа знае колку македонските политички елити се подготвени на другите да им ја препуштат раководната функција. По секоја цена ќе ја бранат, безмилосно ќе се борат за неа, без пардон. На крајот и едните и другите ќе ги побркаат лончињата и потоа некој друг ќе биде виновен, како во пинг-понг партија ќе се префрлува топката на одговорноста за хаосот кој ќе биде предизвикан од неизживеаниот комплекс по секоја цена да се владее. Синдромот на балканштината и македонштината е токму таков. Неискоренит, секогаш присутен и свесно и потсвесно во постапките на оние кои се замислуваат политичари и уште полошо државници. Досега не помина ниту еден изборен циклус а да не биде етикетиран и оквалификуван како груб фалсификат на власта. Во Македонија досега ниту еден претседател не е избран на легитимен начин, ниту еден состав на законодавниот дом не помина без лепенките дека на вулгарен начин е изманипулирана волјата на граѓаните. Оттука, македонската држава досега не се покажала во позитивно светло кога на дневен ред ќе дојде изборот на нова законодавна, извршна или локална власт. Ако тоа петнаесет години не го научија, ако никој досега не извлекол поука од наравоучението, тогаш што ни дава за право да веруваме дека овој пат ќе биде поинаку. Кој ја гарантира демократијата во наредниот изборен циклус? Притисокот на Западот со ултиматумот дека ако не биде таков нема влез во ЕУ? Никој тоа овде не го зема предвид. Лесно и нешалантно се преминува преку таквите пораки и препораки од европските дипломати. Целта ги оправдува средствата - вели народната. Така ќе биде и овој пат. Кај сме чекале толку време за да бидеме дел од Европа, ќе почекаме уште некое време. И така никој не ни ветува дека тоа ќе биде скоро. Важно е да се победи на наредните избори. Како и на кој начин небитно е. Правилото - важно е само да се учествува - одамна не важи во ниту една област во нашето општествено живеење. Подгответе се за перверзии. Поинтересни ќе бидат дури и од секс клиповите на Интернет сајтовите. И кај нас нема да се знае кој кого ќе...